

Koninkrijk komt, al zijn de middelen die hij gebruikt, de onze niet.

Verbod Neo-Malthusiaanse propaganda. Wat in vredetijd dikwerf, maar tevergeefs, van de overheid verzocht is door hen die warme volkshartelijkheid, heeft de oorlogstoestand in Duitsland tot stand gebracht. Het plaatsvervangend general-commando van het 2de Beiersche legercorps te Würzburg heeft het volgende bekend gemaakt: Het is verboden behandeling van geslachtsziekten aan te kondigen door personen die daarvoor de bevoegdheid van de overheid niet verkrijgen, evenals de behandeling dier ziekten door zulke personen. Ook is verboden afrijdmiddelen, zij het ook bedekt, aan te prijzen en te verkopen. Daarbij mag niemand Neo-Malthusiaanse middelen ten verkoop bieden, aanprijzen of uitstellen. Eveneens mogen deze middelen niet door agenten aan de huizen verhandeld worden. Dit is alleen een zegen, dien de oorlog aan het Duitse volk gebracht heeft, evenals het alcohol-verbod in Rusland de Russische natie ten goede gekomen is.

Uitwerking van het drankverbod in Rusland. Tegenover de bewering van sommigen dat het drankverbod in Rusland tot zoveel onduidelijkheid aanleiding geeft, dat van de zegenrijke werking weinig is te bemerken, staat het getuigenis eener Christelijke vrouw uit St. Petersburg, Mevr. Vassovskij, die zich aldus laat hooren:

«De gevangenen zijn niet meer zoo vol en het aantal misdaden, zelfmoorden en moorden is kennelijk verminderd. Nu de menschen aan den drank zijn onttrokken, smeken zij dat ook voortaan geen drank meer verkocht zal worden en wij hopen dat na den oorlog de volke verboden zal blijven. De aard onzer dorpen is geheel veranderd; de boeren waren zoo arm en ellendig door den drank, maar nu zijn ze vele werklieden in staat van hun verdienste over te houden en deze penningen op de spaarbank te brengen. De zedelijke verheffing van het volk heeft een geestelijke ontwakning doen plaats hebben, en de menigten dorsten naar het Woord Gods meer dan te voren». Er zal op deze voorstelling ook wel wat af te dingen zijn, doch dit neemt niet weg dat het moedige besluit van de Russische regering om af te zien van de groote winsten die het monopolie van het fabriceren en verkopen van sterken drank den staat bracht, het volk in elk opzicht ten goede is gekomen. Dit is in elk geval een lichtpunt in deze vreeselijke dagen.

Een brief van Von Hindenburg. Von Hindenburg is in den laatste tijd de populairste man in Duitsland. Hij schreef deze dagen een brief, waaruit blijkt dat hij een goed mens is. In de *Hannoversche Courier* wordt daarvan een deel afgedrukt, hetwelk luidt: «Het vertrouwen en de welwillendheid, die mij van alle kanten betoond wordt, treft mij meer dan ik kan uitspreken. Ik heb hierop niets anders te antwoorden, dan dat ik slechts doe hetgeen ik aan Koning en Vaderland verplicht ben. Wanneer het mij gegeven werd hierbij iets bijzonners te bereiken, dan dank ik het aan de genadige leiding Gods, aan mijn kerkerliken meester, die mij op mijn post riep, aan mijn getrouwen hulp Ledenroff met zijn medewerkers, en aan de onvergrijpelijkheid volharding en dapperheid mijner troepen. Op zulk een grondslag blijft er voor mij niet veel verdienste over. Mijne gedachten verwijlen dikwijls in Hannover. Het mij verlangen om het eenmaal terug te zien, vermengt zich met weemoed als ik bedenke, dat als ik terugkeer, menigen ontbreken zal, die mij zoo na bestond. Maar getroost voorwaarts! Of dan het goede einde eenige weken of maanden vroeger of later komt, tellen de geweldige worsteling niet mede.

Joelenvervolg in Rusland. In het midden van Mei zijn in Rusland niet minder dan 380,000 Joden uit hunne woonplaatsen verdreven. Volgens de *Jüdische Rundschau* is dit vermoedelijk geschied op aandrigen van het legercommando. Plondring kregen de Joden in de gouvernementen Kowno, Koerland en een deel van Soewal bevel om het land te verlaten. Sommigen kregen daarvoor acht, anderen dertig uur tijd. Alleen uit het gouvernement Kowno moesten 180,000 zielen plotseling verhuizen — grijsaards en kinderen, vrouwen die pas moeder waren geworden of op het punt stonden om te bevallen, zwakke zieken, krankzinnigen, kreupelen, blinden, zelfs Joodsche soldaten die met verlof aldaar waren of in de Lazarettten krank lagen, werden niet uitgezonderd, zelfs niet Joodsche militairen en burgerlijke artsen. Alle Joodsche ziekenhuizen en hospitalen werden door de overheid gesloten.

De uitgezweven Joden kregen bevel om zich naar de oostelijke provincien der kolonie-rayons Czernigow en Paltowa te begeven. Met de onbegrijpelijk technische moeilijkheden aan de zulk een verplaatsing verbonden, werd geen rekening gehouden. Ongeveer 35,000 tot 40,000 werden op 11 en 12 Mei in zoogenaamde «extra-treinen» vervoerd. Elke trein bestond uit 40 tot 70 goederenwagens waarin mannen en vrouwen, gezonden en zieken, vee en meubilair samengeperst werd. De treinen mochten bij geen station stil houden. Een groot deel der uitgezweven Joden in de extratreinen geen plaats vinden. Tienduizenden reden in boerenwagens weg, waarvoor van 50 tot 100 roebels moest betaald worden. Tienduizenden gingen te voet. Toen de evacuering voltrokken was, gingen enkele handels- en industrie-corporaties den minister van financiën telegrafisch met het verzoek bestormen, dat ten minste het eigendom der uitgezweven Joden zou bevestigd worden. Joodsche deputaties begaven zich naar den premier-minister om de catastrofe af te wenden. Ten slotte kregen zij geld, en wel op den 22sten Mei, dat de geleidelijke terugkeer zou ingetrokken worden. De militaire gouverneur van Kowno, Koerland en Suwalki verklaarde echter aan de Joodsche deputatie, dat de Joden alleen dan mochten terugkeren, wanneer uit de rabbijnen en rijke en invloedrijke Joden gijzelars gesteld werden, die «in geval van het minste verraad van de zijde der Joden zouden opgehangen worden». Deze voorwaarde achtte men in strijd met de eer van het Jodendom, en werd daarom niet aanvaard. De 280,000 Joden konden daarom niet terugkeren.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

DE VREEMDE.

VI.

WISSLING.

Vijf jaren lang leefden Stevens en zijn vrouw tevreden en vergenoegd in het huis aan den Amstelveenschenweg. De haren bezocht zijn kinderen van tijd tot tijd, en was tevreden nu hij zijn eigen koninkrijkje liehben kon. De oude juffrouw Stevens — Mevrouw was toen alleen een titel van dames uit hoogen stand — kwam veel op den Amstelveenschenweg en verheugde zich in het geluk harer kinderen. Wallburg werd geheel beschouwd als een lid der talrijke familie Stevens.

Toch ontbark er iets aan het geluk van het echtpaar. En als iemand gevraagd had wat dat was, kon het antwoord geweest zijn: Het gaat ons als Abraham en Sara, als Isaak en Rebekka en zooveel anderen. We hebben geen kinderen, en dat doet ons somtijds verdriet. Gelukkig dat zij leerden het in des Heeren hand te stellen. Daartoe droeg veel bij, dat de man allengs meer tot de vrees des Heere geneigd werd, en gelijk het Woord zegt, door den stillen wandel van zijn vrouw zonder woord werd gewonnen. Zoo was zijn huwelijk hem tot een tijdelijk als tot een eeuwigen zegen.

In het eind scheen echter ook de hartewensch van het tweetal vervuld te zullen worden. Er werd hun een zoonje geboren. Groote vreugde heerste nu in het gezin en bij de bloedverwanten. De oude heer bracht dadelijk zijn jongen klein zoon een bezoek en een geschenk tevens. Juffrouw Stevens kwam een paar weken bij haar schoondochter doorbrengen. En de blijde vader zag in het kleine kindeke in de wieg reeds zijn toekomstigen opvolger, gelijk hij immers zelf, wel beschouwd, zijn vader was opgevolgd. Maar de moeder zei: «Dat heeft den tijd nog. Ik zal al blij zijn wanneer ik onzen jongen metertijd in den tuin zie spelen met onze buurkindertjes,» waarvan het jongste niet veel ouder was dan hij.

Voorloopig scheen dan ook de jeugdige Stevens, zijn hoofdje niet met zorgen voor de toekomst te kwellen. En ook andere waren hem vooralsnog bespaard, hij was de lust en vreugd zijner ouders, en bracht leven en afwisseling in de anders soms zoo stille woning. Moeder Wallburg zat nu niet meer als soms vroeger overdag als haar man uit was, met haar tijd verlegen. Kortom, de komst van den kleine had een groote verandering gebracht, die allen genoegen deed.

Bijna twee jaar gingen zoo genoeglijk voorbij. De kleine Willem gaf alle hoop tot een flinken jongen te zullen opgroeien. Doch de Bijbel zegt ons en de ervaring bevestigt het, dat onze dagen een handbreed gesteld zijn en het leven een damp is. Voor jongen en ouden gelden de ernstige woorden van Ps. 103: 8:

Gelijk het gras is ons kortatondig leven,
Gelijk een bloem, die, op het veld verheven,
Wel sierlijk pronkt, maar krachteloos is en
[teer];

Wanneer de wind zich over 't land laat
[hooren],
Dan knakt haar steel, haar schoonheid gaat
[verloren];
Men kent en vindt haar standplaats zelfs
[niet meer].

Het zoonje was gewoon zijn vader elken morgen tot het tuinhuis uitgeleide te doen, en hem daar des avonds weder op te wachten. Doch op een morgen zagen de buren den heer Stevens alleen uit zijn huis komen en zeiden: «'t Is zeker niet in orde met den kleinen jongen dat hij papa alleen laat gaan».

En zoo was het ook.
Het kind was in den nacht plotseling ongesteld geworden, en toen des morgens de geneesheer kwam, zag hij de zaak dadelijk ernstig in. Al het mogelijke werd gedaan. De bangstige ouders lieten zelfs uit Amsterdam een tweeden, beroemden geneesheer komen. Doch het baatte weinig. Het kind werd al erger. Wat de geneesheeren ook deden, weer bleek de waarheid van het spreekwoord: Tegen den dood is geen kruid gewassen. Vijf dagen lag de kleine Willem ziek. Toen stierf het lieve en geliefde kind, nog geen volle twee jaar oud.

De droefheid der ouders is gemakkelijker te begrijpen dan te schetsen. Hun hoop, hun lust was plotseling vergaan; diepe smart en rouw kwam er voor in de plaats. Te vergeefs trachtten de oude lieden hun kinderen te troosten. De slag was zoo groot en zoo onverwacht.
Maanden lang duurde het zoo voort. Het huis was stil geworden, alle vreugd er uit geweken. Moeder Wallburg was de eerste die begreep, dat het zoo toch niet ging, toch niet goed kon zijn. Hadden vader en schoonoeder vergeefs getracht haar te troosten, de Heere God deed het nu zelf. En Hij is de beste Trooster. Naar waarheid zegt de Schrift van Hem:

Hij doet smart aan en Hij verbindt; Hij doorwondt en Zijn handen heelen.

Zoals de lezer zich herinneren zal werd het huis aan den Amstelveenschenweg niet door Stevens en de zijnen alleen bewoond. Zij hadden slechts de helft. De andere werd ingenomen door de buren, van welke vroeger is gesproken. Dit kon gemakkelijk wijl het gebouw oorspronkelijk het groote heerenhuis was geweest van een buitenplaats en dus voor een klein gezin uit den burgerstand veel te groot was. Wij zagen reeds dat de medebewoners twee kinderen hadden, waarvan het jongste, een knaapje, weinig tijds vóór den kleinen Willem Stevens was geboren.

De twee gezinnen hadden steeds als goede buren en vriendschappelijk met elkander omgegaan en soms lief en leed samen gedeeld.
Nu gebeurde het kort nadat de ramp over het huis van Stevens was gekomen, dat zijn buurman, wiens gezondheid zeer gebeterd was, een uitnodiging kreeg van bloedverwanten in Friesland, om in het schoone jaargetijde eenige weken bij hen door te brengen.

De buurman vertelde dit aan Stevens en raadpleegde hem wat hij doen zou. Den lezer zal dit misschien wel verwonderen, doch toch een reisje naar Friesland geen tocht is naar Nieuw-Zeeland of dergelijke verre strek. Maar in dien tijd was het gansch anders dan thans, nu men uit Amsterdam binnen enkele uren en gemakkelijk reizend in Friesland kan zijn. Vooral wanneer men kleine kinderen bij zich had, kon toen de reis heel wat bezwaren opleveren.

HOOGENBIJK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Oldeboorn, H. Hapers, te Nieuw Weerdinge. — Veenwoudsterwal, R. Halmata, te Hindeloopen. — Oosthem, G. W. van Rennes, te Dussen. — Assen (2e pred. plaats), R. E. van Arkel, te Soest. — Ouderkerk a/d IJssel, J. E. Reijenga, te Sliddeboorn.

AANGENOMEN: Epe, P. Jukkeneke, te Kockengen. — Harderwijk, J. W. v. d. Bosch, te Culemborg. — Middelstum, J. F. van Hulstijn, te Terneuzen. — Broek op Langendijk, R. W. de Jong, te Werkendam.

BEDANKT: Drachtster Compagnie, N. D. van Leeuwen, te Murnerwoude. — Wollega, J. W. v. d. Bosch, te Culemborg. — 's Gravenmoer, J. Tonkens, te 's Graveland. — Krommenie, R. Halmata, te Hindeloopen. — Driesum, F. W. Geerds, te Oldekerk.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Roozendaal, (N.B.) F. J. Los, te Sybekarspel. — Oene (gem. Epe), W. Bleshaan, te Zetten. — Anloo (Dr.), W. A. Noest, te Hoofddorp (Zeeland). — Idseghuizen en Pissam, S. de Vries, cand. te Nierij. — Huissen A. J. Splinter, te de Krim. — Rouveen, H. A. Heijer, te Renkum.

BEDANKT: Aalst, D. Th. Keek, te Bergambacht. — Rouveen, P. Kruij, te Goudelak. — Hellum, J. G. Steenbeek, te Lutjegast. — St. Kruis, Dr. J. van Beek, te Waterlandsekerke. — Nijkerk o/d Veluwe, (vac. wijlen J. W. Beereckamp), F. Kijtenbelt, te Leerdam.

Advertentien.

De Raad der Gereformeerde Kerk van Barendrecht geeft bij dezen kennis van het overlijden van den Heer

WILLEM VISSER Pz., in den ouderdom van 70 jaar. Jaren lang diende de overledene de gemeente in het ambt, eerst als Diaken, later als Ouderling. Lichaamszwakte noopte hem verleden jaar ontheffing uit het ambt te vragen. Op den Rustdag van 29 Aug. j.l. ging hij de eeuwige ruste in. Zijn beengaan was vrede.

Namens den Raad der Geref. Kerk van Barendrecht,
J. G. KUNST, Preses.
J. NIEMANTSVERDIET, Scriba.

SPERO's Ijvige brochure „De Sjóoel en de nederdaling ter helle" ligt in den boekhandel voor U gereed.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Westermarkt No. 21
AMSTERDAM.

ALLE BLADEN

roemen in hun recensies als een zeer bijzondere en belangrijke uitgave:

PALESTINA EN DE BIJBEL

toelichting van zeden, gewoonten en beelddespraak in de Heilige Schrift.

Naar het Engelsch van

Dr. JAMES NEIL

Met talrijke Pentekeningen van C. KOPPENOL.

Compleet in 10 afl. à 25 cent.

In stempelband f 2.90.

Vele bladen noemden dit boek voor elken ernstigen Bijbellezers onmisbaar. Over honderden teksten werpt het een verrassend licht.

Op aanvraag wordt het prospectus gratis toegezonden.

KAMPEN - J. H. KOK

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE LLOYD.

Eerstvolgende Afvaarten naar:

PERNAMBUCO, BAHIA, RIO DE JANEIRO, SANTOS, MONTEVIDEO en BUENOS-AYRES.

STOOMSCHIP.	Vertrek van				
	Amsterdam.	La Coruna.	Vigo.	Lisboen.	Lissabon.
1) GELRIA	15 Sept.	18 Sept.	19 Sept.	—	20 Sept.
2) en 3) MAASLAND	18 „	—	—	24 Sept.	25 „
1) HOLLANDIA	29 „	2 Oct.	3 Oct.	—	4 Oct.
2) en 3) Vrachtstoomschip	6 Oct.	—	—	12 Oct.	13 „
1) FRISIA	13 „	16 Oct.	17 Oct.	—	18 „

1) Sneldienst voor Passagiers en IJlgoederen naar Rio de Janeiro, Santos, Montevideo en Buenos-Ayres. Naar Pernambuco en Bahia alleen voor Passagiers.
2) Vrachtdienst naar Montevideo en Buenos-Ayres (Rosario).
3) Vrachtdienst naar Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro en Santos (eventueel ook naar Natal, Cabedello, Macao en Victoria).

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den KONINKL. HOLLANDSCHEN LLOYD, Prins Hendrikkade 131 te Amsterdam, Telegram-adres: REALLOYD, of tot de Agenten te Rotterdam: D. BURGER & ZOON; te 's-Gravenhage: CRANS & Co.

Een nieuw werk van een begaafd auteur.

Volgende week verschijnt bij W. KIRCHNER:

ZUSTERLIEFDE door N. HAS

f 1.90, in prachth. f 2.40

De novellen van N. HAS in „De Spiegel" trokken allerwegen de aandacht om haar treffenden inhoud, goeden stijl en uitnemende strekking. Dat een groot werk van dezelfde hand met gaarne zal ontvangen worden, lijdt geen twijfel.

Zusterliefde handelt over het conflict tussochen de liefde van twee zusters, eenzijdigs voor elkander en anderzijds voor denzelfden jongeman; de zielestrijd die hiervan het gevolg is en de geestelijke overwinning die wordt behaald. — Het wordt een royaal uitgevoerd boek van meer dan 300 bladzijden; de fraale band maakt het uiterst geschikt voor cadeau.

De Uitgever W. KIRCHNER, Bloemgr. 133, AMSTERDAM.

GOLDSCHMEDING

PIANO's - ORGELS.

KALVERSTRAAT 58 - WARMOESSTRAAT 141.

UTRECHTSCHESTR. 119 - KEIZERSGR. 209-303

AMSTERDAM.

V. C. L.

Wie thans lid wordt van de „Vereniging ter bevordering van Christelijke Lectuur", ontvangt dit jaar vijf boeken, een waarde vertegenwoordigende van ongeveer 200 gulden, terwijl bovendien nog uit den Catalogus der Vereniging voor f 5.— gratis aan boeken mag uitgezocht worden. Men ontvangt alzoo voor een waarde van plm. f 11.—, waarvoor men, door lid te worden, slechts f 5.— behoeft te betalen.

De prijs van het lidmaatschap is per jaar

5 gulden

Op aanvraag wordt het prospectus gratis toegezonden.

KAMPEN - J. H. KOK

Drukkerij De Standaard

Amsterdam

Warmoesstraat 96 - Int. Tel. Noord 2315

Circulaires :- Programma's

Convocatiën :- Beestekken

Aandelen :- Prospecti

Dissertatiën

an alle andere Drukwerken

Uitvoering vlug en net

Prijsoverrekening bilijk

Spaarbank

VOOR DE

Stad AMSTERDAM.

(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau,

Singel 544—546.

Geopend:

ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds half 9 uur.

Bijbureaux:

Bloemgracht 33

Haarlemmerplein 4

Bilderdijkstraat 194

Centuurbaan 131

„Zeevaarshuis", Kadijksplein 8

1ste Van Swindenstraat 19.

Heideroestraat 103.

Geopend:

ELKEN WERKDAG des morgens van half 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot half 9 uur.

Mr. H. J. J. POST,

Directeur.

Heeren verscheen bij J. H. KOK te Kampen

LEESBOEK OVER DE

GESCHIEDENIS

DER KERK

DOOR

J. H. LANDWEHR

310 pag. - Klein kwarto formaat op kunstdruk papier gedrukt, met vele portretten en platen.

Prijs f 1.50. In Stempelband f 1.90

Bij elken Boekhandel voorhanden en ter insage te bekomen.

Dit blad wordt
Bijdragen van
van dit blad
Advertentien en
Insendingen, en
vangen, kunnen

„En Jezus

Bij ernstig
zich ons men
in een van d
of machinaal
onder worden,
gevoel er in n
Het machin
den arts, die
bij den krank
biedt. Het se
bij de weelch
lijden meeleve
moet vrucht zij
Christelijk gele
Wie het er
na te volgen,
Bij Jezus stu
maar ook zie
sentimentele
lij, zelf aan h
kruiseling, zijn
discipel, toespr
tegen altoos bij
innerlijk aange
oogen van 't l
't Sterkst ku
graf.
Jezus zag h
haar lieven bre
kreeg, en dit v
dervijns aan, d
bewogen werd
ontroerde". Je
trilling van sm
heel zijn eigen
dit te keeren,
«ontroerde zich
En die inn
gemoedsleven
lijke ellende, d
van Jezus, teek
aan. Zoo ook v
op den weg va
oogarts zal ni
hebben, zonder
leefde. Maar
«Jezus, zoo sta
met barmhartig
aan, en hun o

En zoo nu
bericht. De ge
in zijn bange k
weet dit, voel
en spreekt hem
giffenis van zijn
de arme man
toegang bij de
Nain, en in de
ken van Jaius
ophieuw, hoe
en meeleed. Jez
hem uitging, to
hem aanraakte,
en roept ha
dochter, uw gel
de schare van
is in de woestij
er is geen broo
er: «En Jezus
innerlijk met
zij vernooied en
in Jezus' gelijke
het beeld van
Jezus gegrepen
gezien, en als
Bij de won
nood en lijd
enkele uitstali
maar altoos te
ongelukkige uit
met zijn mensc
daald. Als hij n
zijn Kruis totat
gevoel om in b
van Jeruzalem
den over Jezus
toekomst in.
«weent over u z
spreekt Jezus t
het meeleven
ernstigen zin v
te weeg brengt.
En zoo als d
omwandelde, z
vaart.

Zie 't ma
zijn sterven vo
telaarsdood ke